

ENDURVINNSLA

HEIMILANNA

Kynningarblað Pappírsflokkan og aðrir endurvinnsluflokkar, Góði hirðirinn, endurunin húsgögn, tölulegar staðreyndir og góð ráð.

Á vefnum pappirerekkir.is eru margs konar upplýsingar bæði fyrir sérbyli og húsfélög. Þar er einnig að finna gagnlega reiknivél til að borgarbúar geti valið hagkvæmasta kostinn fyrir sitt heimili.

Reykvíkingar flokka af krafti

Allir íbúar í hverju borgarhverfi taka nú upp nýja síði við flokkun á úrgangi því endurvinnanlegur pappír í Reykjavík fer ekki lengur í tunnur fyrir blandað sorp. Þessi breyting tekur nú gildi stig af stigi fram í maí 2013.

Borgarbúar geta pantað sér bláa tunnu á vefnum pappirerekkir.is eða valið að safna pappírnum saman og fara með hann í bláa grenndargáma sem staðsettir eru víðs vegar um borgina. „Það kemur ýmsum á óvart að fleira en fernur og dagblöð má fara í bláu tunnuna,“ segir Guðmundur B. Friðriksson, skrifstofustjóri hjá Reykjavíkurborg, og bætir við að Reykvíkingar flokki af krafti því um 300 bláar tunnur hafi verið pantaðar á fimm dögum.

Á vefnum pappirerekkir.is eru margs konar upplýsingar bæði fyrir sérbyli og húsfélög. Þar er einnig að finna gagnlega reiknivél til að borgarbúar geti valið hagkvæmasta kostinn fyrir sitt heimili.

Þær tunnur sem standa til boða eru hver með sínum lit og hver í

HVAÐA PAPPÍR ER EKKI RUSL?

Bylgjupappír: Þítsukassar, pappakassar.

Fernur: Drykkjarfernur og aðrar – einnig með plasttöppum.

Skrifstofupappír: Allur ljósritunarpappír og umslög.

Sléttur pappír: Morgunkornskassar, kekkassar, umbúðapappi, eggjabakkar.

Dagblöð og tímarit: Auglýsingapóstur, dreifiefni úr pappír, bækur, kiljur.

Frekari upplýsingar:

Sorphirða Reykjavíkur s. 411 1111, netfang: sorphirda@reykjavik.is, veffang: pappirerekkir.is

sínum verðflokki. Sorphirðugjald fyrir gráar tunnur undir blandað sorp er 18.600 krónur og er hún sótt á tíu daga fresti, gjald fyrir grænar tunnur undir blandað sorp er 9.300 krónur og er hún sótt á 20 daga fresti og fyrir bláar pappírstunnur 6.500 krónur og þær eru sóttar

á 20 daga fresti. Heimili sem bætir við sig bláari tunnu getur ef til vill í leiðinni fækkað gráum tunnnum og sparað með því sorphirðugjaldið.

Sérbyli með bláa og græna tunnu greiðir til dæmis 15.800 krónur, sérbyli með gráa og bláa tunnu greiðir 25.100 krónur. Fjöl-

býli greiðir 93.000 kr. fyrir fimm gráar tunnur og gæti til dæmis fækkað þeim um tvær og fengið þrjár bláar í staðinn og greitt fyrir það 75.300.

„Reykjavíkurborg leggur metnað sinn í að kynna þessa breytingu vel í hverju hverfi,“

segir Guðmundur. „Breytingin verður um miðjan janúar í Árbæ, Norðlingaholti og Grafarvogi, í Breiðholti í febrúar, í Háaleiti og Laugardal í mars, í apríl í Hlíðum og miðborginni og um miðjan maí í Vesturbæ.“

Guðmundur segir Sorpu bs. leggja mikla áherslu á endurvinnslu og geta tekið við 30 tegundum af flokkuðum úrgangi á móttökustöðvum. Fyrirtækið er með endurvinnslustöðvar og sendir efnið til útlanda til frekari vinnslu.

„Húsfélög geta sótt sérstaka kynningu á vefnum pappirerekkir.is og pantað veggspjöld og slæðukynningu. Loks má geta þess að á heimasíðunni er öllum helstu spurningum svarað sem líklegt er að vakna.“

SNIDUGAR LAUSNIR

Endurvinnsla hefur opnað hönnuðum nýjan heim. Með því að taka hluti sem enginn hefur lengur not fyrir og búa til nýtilega og jafnvel fallega muni úr þeim eru slegnar tvær flugur í einu höggi. Hönnuðir fá ódýrt efni til að vinna með og létta um leið á æ stækkandi ruslahaugum heimsins.

Hér gefur að líta nokkur dæmi þar sem hönnuðir hafa nýtt sér gamalt og ónýtt dót.

Hönnuðurinn Willem Heffer hjá húsgagnafyrirtækinu FUSE hannaði þetta dósaljós úr gömlum Heinz-baunadósunum.

Margir eru áskrifendur að tímaritum enda skemmtilegt að fá slík inn um lúguna, leggjast upp í sófa og lesa sig í gegnum þau. Hins vegar eiga þau það til að safnast upp og safna ryki í fjölda ára. Hockenheimer-stóllinn frá hönnunarstofunni NJU Studio er frábær lausn á þessu vandamáli. Stóllinn samanstendur af botni, leðurólum og púða. Með tímanum er hægt að safna tímaritum á milli botns og púða og úr verður prýðilegur og sístækkandi kollur.

Gamlar ferðatöskur koma fáum að notum nema undir gamalt dót í geymslum. James Russel og Hannah Plub hjá James Plub Design hafa gefið slíkum töskum nýtt líf. Með því að smíða í kringum töskurnar breytast þær í skúffueiningar og mynda þannig skemmtilegt húsgagn.

Allan Young hannar sérstæðar klukkur úr endurunni efni undir nafninu stuffmadefromstuff. Þessa skemmtilegu klukku bjó hann til úr gamalli hjólagjörd.

Íslendingar eru duglegir að skila drykkjarumbúðum í endurvinnslu.

Flokkunarmóttaka að tæknivæðast

Íslendingar hafa verið duglegir að koma umbúðum til Endurvinnslunnar. Fjölmargir einstaklingar og félagasamtök nýta sér slíkt til fjársöfnunar.

Einnotta drykkjarumbúðir sem innihalda ekki mjólk eru samkvæmt lögum í skilakerfi og fæst endurgreiðsla við skil þeirra að upphæð 14 kr. Víða á stöðvum Endurvinnslunnar er hægt að leggja andvirði söfnunar beint inn á ýmis góðgerðarmál.

Eins og margir viðskiptavinir hafa tekið eftir er í auknum mæli verið að vélvæða móttöku þessara umbúða og þurfa viðskiptavinir því ekki lengur að flokka og telja heilar umbúðir sem skilað er á tækni-

væddar stöðvar. Árlega drekka Íslendingar úr um 115 milljónum drykkjarumbúða og skila til baka um 100 milljónum umbúða sem er mjög góður árangur á alþjóðlegan mælikvarða. Þetta eru umbúðir sem á hverju ári skapa um 250 milljónir í útflutningsverðmæti í stað þess að lenda á sorphaugum landsmanna. Ef öllum flöskum sem Endurvinnslan hefur safnað frá árinu 1989 yrði raðað saman myndi sú röð ná til tunglsins.

Við endurvinnslu einnar áldós-

þarf einungis 5% af þeirri orku sem færi í frumvinnslu á áli. Plast í drykkjarflöskum er oftast úr PET-efni sem er endurunnið áfram í plastbakka, flíspeysur o.fl. Kostnaðarsamt er að taka við gleri og því hefur Endurvinnslan ekki tekið við öðru gleri en því sem tilheyrir skilakerfi drykkjarumbúða.

www.endurvinnslan.is

„Þegar menn eru farnir að flokka á vinnustaðnum fara þeir kannski líka að flokka heima hjá sér,“ segir Ágústa Þóra Jónsdóttir, sölu- og markaðsstjóri Hringrásar.

MYNDVALLI

SORPKVARNIR FYRIR HEIMILISVASKA

Og afgangarnir í vaskinn...

KVARNIR Akralind 8
Sími 564 6070
www.kvarnir.is

Skapa verðmæti

Hringrás endurvinnur yfir 95 prósent af öllu efni sem tekið er á móti. Með flokkun geta fyrirtæki minnkað kostnað og skapað verðmæti úr úrgangi. Flokkunarstöð Hringrásar er einnig opin almenningi.

Það er hagstæðara fyrir fyrirtæki að flokka því flokkaður úrgangur er hráefni en óflokkaður úrgangur er rusl. Hringrás er fyrst og fremst endurvinnslufyrirtæki á fyrirtækjamarkaði,“ segir Ágústa Þóra Jónsdóttir, sölu- og markaðsstjóri Hringrásar.

„Við vinnum með fjölda fyrirtækja í að endurvinnna hráefni sem fellur til. Hvert fyrirtæki sér um að flokka hjá sér og getur með því minnkað kostnað og búið til verðmæti úr sorpinu. Fjölmörg fyrir-

tæki hafa tekið upp á því að flokka sopp og við hjálpum þeim að koma sér af stað. Oft eru menn óvissir um flokkun í byrjun, en þetta lærist fljótt. Þegar menn eru farnir að flokka á vinnustaðnum fara þeir kannski líka að flokka heima hjá sér,“ segir Ágústa.

Meðal þess sem Hringrás safnar og endurvinnur eru raf-tæki. Tækin eru skrúfuð í sundur í höndunum og efnin flokkuð saman í flokka og flutt út til frekari endurvinnslu. Hringrás flytur út mikið af því sem er endurunnið

og er í samstarfi við fjölda erlendra endurvinnsluaðila.

Þó að Hringrás sérhæfi sig í endurvinnslu fyrir fyrirtæki er flokkunarstöðin einnig opin almenningi.

„Almenningi er velkominn að nýta Hringrás sem endurvinnslu-stöð. Við tökum á móti öllum efnum til endurvinnslu,“ segir Ágústa. „Hingað má koma með endurvinnanlegt sopp og spilliefni eins og pappír, plast, raftæki og málma, rafhlöður og ljósaperur og skila því inn að Klettagörðum 9.“

Úrgangur er gullnáma framtíðar

Boðorð númer eitt í ruslageymslum höfuðborgarþéttbýs á nýja árinu er að flokka og endurvinnna allan pappír- og pappaúrgang. Allur flokkaður úrgangur fer til Sorpu sem sendir hann áfram til endurvinnslu og verðmætasköpunar.

Hér er strax hafið mikið pappírflóð og við í Sorpu erum vel undirbúin að taka á móti því öllu,“ upplýsir Ragna Ingibjörg Halldórsdóttir, deildarstjóri umhverfis- og fræðsludeildar Sorpu.

Ragna segir að þrátt fyrir tunnurvæðingu sveitarfélaganna hafi það komið stjórnendum skemmtilega á óvart að íbúar höfuðborgarsvæðisins hafa ekki minnkað við sig að skila endurvinnanlegum pappír og pappa í grenndarstöðvar Sorpu.

„Með átaki sveitarfélaga um flokkun og endurvinnslu pappír sýnir sig að þau eru að ná inn pappír sem áður fór í tunnuna með heimilissorpinu. Enda er einfalt fyrir íbúana að hefja þetta verkefni, jafnvel þótt það kosti sérferð í sorpgeymsluna. Flestir hafa gott af hreyfingu og upplagt að líta á það sem líkamsrækt,“ segir Ragna kankvís, „og allur pappírinn fer að sjálfsgöðu í endurvinnslu!“

Ragna segir flesta vel kunnuga Sorpu enda reki fyrirtækið sex endurvinnslustöðvar og áttatíu grenndargáma víðs vegar á höfuðborgarsvæðinu.

„Sorpa sér ekki um sorphirðu sem slíka heldur eingöngu móttöku úrgangs. Í móttökustöð okkar í Gufunesi koma sorphirðubílar af öllu höfuðborgarsvæðinu og þar tökum við á móti blönduðum og flokkuðum úrgangi sem við komum í réttan farveg. Blandaður, óendurvinnanlegur úrgangur er urðaður í Álfsnesi en fer fyrst í hakkavél og þaðan á segulfæribönd sem nær úr honum sextíu prósentum alls málmis sem einnig fer í endurvinnslu,“ útskýrir Ragna um dagleg kraftaverk Sorpu í þágu náttúrunnar.

„Allur úrgangur er hráefni og í sorpi felast heilmikil verðmæti. Því má segja að Sorpa sé gullkista sem höfðar til gullgrafarans í okkur öllum,“ segir Ragna og vísar til Góða hirðisins, skrautfjöldur Sorpu sem leiðir til endurvinnslu hluta.

„Vísir að Góða hirðinum varð til árið 1994

Ragna Ingibjörg Halldórsdóttir með hina nýju endurvinnsluþöng Sorpu í baksýn. Þokarnir eru tilvaldir til flokkunar á pappír og pappa heima við og fást afhentir á endurvinnslustöðvum Sorpu í byrjun febrúar. MYND/VALLI

þegar starfsmönnum endurvinnslustöðvar blöskraði hversu margir heillegir hlutir fóru í förgun. Sjarmi Góða hirðisins er að enginn veit hverju hann á von á; þar er enginn fastur lager heldur óvæntar gersemar úr ruslinu á hverjum degi,“ segir Ragna um nytjamaarkaðinn vinsæla sem hefur nýst mörgum vel í upphafi búskapar eða við leit að einhverju einstöku á heimilið. Góði hirðirinn er gott dæmi um samstarf íbúa og endurvinnslustöðva þar sem allur ágóði er nýttur til góðgerðarmála og frá árinu 1999 hafa 130 mill-

ónir verið gefnar. Í Sorpu er endurvinnanlegur úrgangur, eins og pappír og plast, sendur til endurvinnslu í Svíþjóð.

„Sorpa tekur á móti 36 flokkum úrgangs á endurvinnslustöðvum sínum og flest verður aftur að verðmætum. Þar má nefna lager framtíðar í Álfsnesi þar sem leynist fjölbreytt hráefni. Nú þegar notum við lífrænan hluta sorps sem brotnar niður í hauggas og við hreinsum í metangas. Í dag er það svo flutt á Bíldshöfða sem vistvæn orka og eldsneyti á metanbílaflotann,“ útskýrir Ragna.

HVERNIG BYRJA ÉG?

1. Þú færð þér ílát (poka) og aðstöðu fyrir daglega flokkun. Aðstaðan þarf ekki að taka mikið pláss. Útsjónarsamir útfæra hana í eldhúsinu en þvottahús eða bílskúr eru líka góðir staðir.
2. Vertu þér úti um margnota innkaupa-poka og minnkaðu þannig plastpoka-notkun. Athugaðu að það er ódýrara og skilvirkara að kaupa sér ruslapoka í ruslafötuna.
3. Hreinsaðu umbúðir og rúmmálsminnkaðu fyrir flokkun til að koma í veg fyrir ólykt og óþarfa fyrirferð.
4. Farðu reglulega í grenndargáma og endurvinnslustöðvar. Þú sérð strax minnkun á úrgangi og verður meðvitaður um óþarfa umbúðir í innkaupum.

NÝR ENDURVINNSLUPOKI SORPU

Í byrjun febrúar gefur Sorpa íbúum höfuðborgarsvæðisins nýjan endurvinnsluþöng sem unninn er úr 85 prósentum endurunna efni. Þeir eru einkar hentugir til flokkunar á endurvinnanlegu heimilissorpi og verða afhentir á endurvinnslustöðvum Sorpu.

Þess má geta að Sorpa tekur á móti hópum í fræðslu og mætir einnig í fyrirtæki. Sorpa hefur einnig látið útbúa flokkunartöflu og endurvinnsluþöng fyrir flokkaðan úrgang til heimilisnota. Í flokkunartöflunni kemur fram hvaða úrgangur fer í hvern flokk, hvernig ganga á frá úrgangi, hvert á að skila honum og hvað verður um hann í endurvinnsluferlinu.

Sjá meira á www.sorpa.is.

UTANUMHALD FYRIR ENDURVINNSLUNA

Til að flokkunin verði þægileg og einföld viðbót við daglega rútínu fjölskyldunnar þarf fyrst og fremst að koma sér upp hentugum ílátum til að flokka í. Mörgum gæti þótt hentugt að safna í stór ílát til að komast upp með færri ferðir í endurvinnsluna. Fyrirferðarmiklar tunnur henta þó ekki alls staðar og í sumum tilfellum gætu einfaldir bréfpokar dugað þar sem plássíð er minna. Finnski hönnuðurinn Helena Mattila hannaði stórsniðugan rekkja sem hengja má venjulega bréfpoka upp á. Rekkinn sjálfur er úr endurunnum málm og lakkaður í ýmsum litum og hægt að stilla þeim mörgum upp hlið við hlið.

Hönnun Helenu miðar einmitt að því að einfalda daglegt líf og ýta undir vistvænni lífsstíl. Nánar má forvitnast um hönnun Helenu Mattila á síðunni www.everydaydesign.fi og þar má einnig kaupa vörur hennar.

Endurvinnslutunnnan

er raunhæfur valkostur!

Fyrir 7 árum hóf Gámaþjónustan hf. að bjóða upp á Endurvinnslutunnu á höfuðborgarsvæðinu til flokkunar á heimilissorpi. Í hana mega fara **SJÓ** flokkar af efnum, allt laust í tunnuna nema rafflöður sem fara í þar til gerða poka. Aðeins Endurvinnslutunnnan biður upp á þetta marga flokka í sömu tunnu, sem er mikil hagræðing. Allt sem í Endurvinnslutunnuna fer er síðan flokkað í móttöku- og flokkunarstöð Gámaþjónustunnar hf., baggað og gert klárt til útflutnings. Endurvinnsla okkar er ábyrg og örugg!

Kynnið ykkur vel hvaða valkostir eru í boði: Þið eigið val um að panta Endurvinnslutunnuna frá Gámaþjónustunni en í hana má setja **SJÓ flokka** af endurvinnsluefnum. Okkar lausn er umhverfisvæn, ódýr og sparar þér sporin.

Ekkert skrefagjald!

ET+
Parft þú að losna við raftæki?
Við sækjum stærri raftæki til viðskiptavina Endurvinnslutunnunnar þeim að kostnaðarlausu.

Kynnið ykkur allt um Endurvinnslutunnuna á endurvinnslutunnnan.is

GÁMAÞJÓNUSTAN HF.
BÆTT UMHVÆRFI - BETRI FRAMTÍÐ

KONUR DUGLEGRI AÐ FLOKKA

Einhleypir karlar eru óduglegastir af öllum að flokka rusl samkvæmt könnun sem ferð var í Bretlandi í lok síðasta árs. Margar fjölskyldur flokkuðu pappír og annað sem til féll á heiminu eftir jólin og virðast konur bera mestu ábyrgðina á því að það hafi verið gert, samkvæmt könnuninni.

Hún sýndi enn fremur að fólk sem býr eitt tekur minnstu ábyrgð og er latast við að flokka til endurvinnslu. Aðeins 65% einhleypa þátttakenda flokkuðu rusl á meðan 70% hjóna gerðu það. Af þeim 65% einhleypa voru 69% konur sem flokkuðu en aðeins 59% karla, að því er The Guardian segir.

Meira en 2.000 einhleypir af báðum kynjum og 3.000 hjón voru spurð um heimilisstörf og flokkun. Þá kom fram í könnuninni að mun færri heimilisverk eru framkvæmd á heimum nú en tíðkaðist fyrir tuttugu árum. Konur eru í meirihluta þeirra sem sinna húsverkum, sérstaklega ef þær eru giftar karlmanni. Samkynhneigðar konur taka virkan þátt í heimilisstörfum. Karlar fara hins vegar oftast með flöskur í endurvinnslustöð, yfirleitt hálfsmánaðarlega.

Sveitarfélög víða um Bretland hafa sett sér markmið um aukningu á fullkomum endurvinnslustöðvum og forsvarsmenn telja að full þörf sé á frekari grænni kynningu. Könnunin var gerð af háskólanum í Essex.

VISSIRÐU ÞETTA?

- Notaðir smokkar eru endurnnir í hártreygjur í Kína.
- Bandaríkjamenn eru líklegri til að mæta í endurvinnslu en á kjörstað.
- Bein voru áður endurunni í tölur, lím og pappír.
- Árlegur gosdósaúrgangur Bandaríkjamanna nær tuttugu sinnum til tunglsins og til baka.
- Það tekur sigarettustubba og filtersiur tólf ár að leysast upp í jarðvegi, áldósir og bréfbleir allt að 500 ár, frauðplast 5.000 ár og glerflöskur eina milljón ára.

NÝJAR VÖRUR DAGLEGA

Það kemur sjálfsgat mörgum á óvart hversu margar nýjar vörur eru framleiddar að öllu leyti, eða hluta til, úr þeim úrgangi sem við setjum í endurvinnslu. Um 5.000 vörutegundir eru á markaðnum í dag og líklegt að einhverjar þeirra finnist inni á heimum lesenda. Pappír er flokkaður, tættur og endurunni á ýmsa vegu, til dæmis til dagblaða- og tímaritaútgáfu, sem pappadiskar, eggjabakkar, innkaupapokar eða símaskrár.

Gler er hægt að endurvinna endalaust. Glerflöskur og krukkur eru búnar til úr endurunni gleri og það er einnig ódýrara en að búa þær til frá grunni.

Margir fara með áldósir í endurvinnslu. Þær nýtast

til framleiðslu nýrra dósa auk þess sem álpappír er búinn til úr gömlum áldósum. Ál er einnig hægt að endurvinna aftur og aftur. Það tekur einnig skamman tíma að endurvinna ál. Þannig gæti gosdósinn sem þú settir í endurvinnslu fyrir tveimur mánuðum verið búin að ölast nýtt líf sem áldós í stórmarkaði einhvers staðar í heiminum í dag.

Plast er brætt á mismunandi máta eftir samsetningu þess. Duftið er nýtt til framleiðslu á ýmsum vörum. Þannig geta gosflöskur nýst til framleiðslu á flíspeysum og teppum og brúsar undan hreingerningarlegi geta nýst í framleiðslu leikfanga eða plasticsæta á íþróttavöllum.

BETRI SORPHIRÐA Í Reykjavík

**PAPPÍR
ER EKKI RUSL**

Nú fer pappírinn ekki lengur í ruslið, heldur til endurvinnslu. Pappír er verðmætt efni sem auðvelt er að nýta til hagsbóta fyrir umhverfið. Í stuttu máli: **Pappír er ekki rusl.**

TVÆR LEIÐIR TIL AÐ LOSNA VIÐ PAPPÍRINN

BLÁ TUNNA

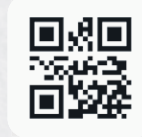
Þú pantar bláa tunnu á pappirerekkirusl.is, með símtali í **4 11 11 11** eða með tölvupósti á sorphirda@reykjavik.is. Við komum með bláu tunnuna til þín innan nokkurra daga.

GRENNDARGÁMAR

Á pappirerekkirusl.is finnur þú næsta grenndargám í þínu hverfi.

ER KOMIÐ AÐ ÞÍNU HVERFI?

Eitt hverfi verður tekið fyrir í einu. Allt um breytta sorphirðu í hverfinu þínu er að finna á pappirerekkirusl.is

Ókt
2012

Kjalarnes

Nóv
2012

Grafarholt og Úlfarsárdalur

Jan
2012

Árbær og Grafarvogur

Feb
2013

Breiðholt

Mars
2013

Laugardalur, Háaleiti og Bústaðir

Apr
2013

Miðbær og Hlíðar

Mái
2013

Vesturbær

– Takk fyrir að flokka!

Reykjavíkurborg

